

Gdańsk, dnia 18 października 2021 r.

Ldz. 18/10/2021

Sz.P.

Kazimierz Kleina

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Publicznych

Senat RP

Szanowny Panie Przewodniczący,

Związek Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce (ZPF) to organizacja zrzeszająca ponad sto przedsiębiorstw z rynku finansowego, w tym reprezentujących sektor bankowy, instytucji pożyczkowych, pośrednictwa finansowego, ubezpieczeń, zarządzających wierzytelnościami, zarządzających informacją gospodarczą, firmy oferujące produkty odwróconej hipoteki w modelu sprzedażowym, platform crowdfundingowych, doradztwa strategicznego i prawnego. ZPF to także od 1999 roku aktywna merytorycznie strona społeczna procesu legislacyjnego, zarówno na poziomie polskim jak i europejskim.

W związku przedłożeniem Senatowi ustawy z dnia 1 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 506), dalej jako „Ustawa”, w niniejszym piśmie chcielibyśmy zgłosić kilka konkretnych postulatów zmiany przedmiotowego aktu, które w naszej ocenie powinny zostać w nim uwzględnione.

1. Zmiana zasad rozliczania leasingu samochodu

(art. 1 pkt 7 Ustawy - art. 10 ust. 2 pkt 4, art. 14 ust. 2 pkt 19 ustawy o PIT)

Leasing jest jedną z najpopularniejszych form finansowania samochodów osobowych przedsiębiorców.

Projekt ustawy zakłada, że wykupienie samochodu, a następnie przeniesienie go do majątku prywatnego będzie się wiązać z opłaceniem nie tylko podatku dochodowego, lecz także podatku VAT. Planowane jest także wydłużenie okresu obciążenia sprzedaży podatkami z sześciu miesięcy do pięciu lat (począwszy od roku, w którym została opłacona ostatnia rata).

Zmiana ta doprowadzić może do zapaści na rynku firm leasingowych, bowiem dla przedsiębiorców ta forma finansowania może przestać stanowić atrakcyjny rodzaj finansowania.

Ponadto pragniemy zauważyć, że tak nagła i szybka zmiana reguł opodatkowania leasingu byłaby dużym zaskoczeniem dla przedsiębiorców, którzy są w trakcie trwania umów leasingowych, naruszającym przy tym ich prawa nabyte.

Z powyższych względów należy postulować rezygnację z komentowanej zmiany lub co najmniej wprowadzenie przepisów przejściowych dla umów leasingu, które są obecnie wykonywane i wyłączenie ich spod planowanej regulacji.

2. Wartość pracy osoby zatrudnionej nielegalnie

(art. 1 pkt 10 lit. b Ustawy)

Zgodnie z art. 14 ust. 2 pkt 20 ustawy o PIT, przychodem z działalności gospodarczej ma być: **wartość pracy osoby zatrudnionej nielegalnie** w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 13 lit. a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1100, 1162 i 1621) ustalona za każdy miesiąc, w którym zostało stwierdzone nielegalne zatrudnienie, w wysokości równoważności minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w danym miesiącu na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207), przy czym przychód powstaje na dzień stwierdzenia nielegalnego zatrudnienia.

W przypadku podważenia przez organy zatrudnienia w formie umowy zlecenia, umowy o dzieło czy umowy B2B i uznania ich za umowę o pracę, przedsiębiorca zostanie pozbawiony nie tylko kosztów podlegających odliczeniu od podatku, ale poniesie dodatkowe obciążenie w postaci „fikcyjnego” przychodu.

Proponowany przepis może mieć więc skutki dużo bardziej negatywne i dalekosiężne niż tylko – słusza – ochrona pracowników. Pojawia się dodatkowo pytanie, według jakich zasad i kryteriów organy będą określać „wartość pracy”.

3. Wartość przychodu pracownika

(art. 1 pkt 10 lit. b Ustawy)

Zgodnie z art. 14 ust. 2 pkt 21 ustawy o PIT, przychodem z działalności gospodarczej ma być: wartość przychodu pracownika, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 151 ustawy.

Z kolei art. 21 ust. 1 pkt 151 stanowi, że zwolnione z opodatkowania mają być „przychody pracownika z tytułu nielegalnego zatrudnienia w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 13 lit. a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz przychody pracownika w części, w jakiej pracodawca nie ujawnił ich właściwym organom państwowym”.

Rozwiązanie takie może wręcz zachęcać osoby fizyczne do podejmowania nielegalnego zatrudnienia, skoro nie będą one ponosić z tego tytułu żadnych ciężarów, a wręcz przeciwnie – takie zatrudnienie będzie wręcz preferowane przez niektóre osoby. Tym samym w ocenie ZPF projektowany przepis może przyczynić się do wzrostu tzw. szarej strefy.

4. Zbycie akcji nabytych w wyniku pierwszej oferty

(art. 1 pkt 13 lit. a Ustawy)

Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 105a ustawy o PIT, zwolnione od opodatkowania mają być dochody uzyskane z odpłatnego zbycia akcji objętych lub nabytych przez podatnika lub spadkodawcę podatnika w wyniku pierwszej oferty publicznej w rozumieniu art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2080 oraz z 2021 r. poz. 355), jeżeli:

- a) odpłatne zbycie tych akcji nastąpiło po upływie trzech lat od dnia, w którym akcje te zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym albo wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, oraz
- b) podatnik albo spadkodawca podatnika, którzy objęli lub nabyli te akcje, nie byli ze spółką podmiotami powiązаныmi w rozumieniu art. 23m ust. 1 pkt 4 w okresie dwóch lat poprzedzających dzień objęcia lub nabycia tych akcji odpowiednio przez podatnika albo spadkodawcę podatnika.

ZPF nie dostrzega jakiegokolwiek uzasadnienia dla wprowadzania tak długiego okresu jak 3 lata. W warunkach postępującej inflacji wprowadzenie tak długiego okresu może być wręcz krzywdzące dla akcjonariuszy.

5. Wyłączenie amortyzacji nieruchomości mieszkalnych

(art. 1 pkt 15 i inne Ustawy - art. 22b ust. 1 pkt 1 i 3, art. 22c pkt 2 ustawy o PIT oraz art. 16b ust. 1 pkt 1 i 3, art. 16c pkt 2a, art. 16m ust. 4 ustawy o CIT)

Proponowane przepisy wyłączają amortyzację nieruchomości mieszkalnych.

W ocenie ZPF, zmiana ta uderza w rynek najmu mieszkań i będzie mieć skrajnie negatywne skutki. Amortyzacja – wbrew uzasadnieniu Projektu ustawy – nie jest rekompensatą za utratę wartości lokalu. Jest to uwzględnienie kosztu nabycia nieruchomości przy kalkulacji dochodu z najmu, które jest rozłożone w czasie dla zachowania proporcji.

Pozbawienie podmiotów inwestujących w lokale na wynajem możliwości ich amortyzacji uczyni te inwestycje nieopłacalnymi. Zważywszy, że wiele takich inwestycji jest obecnie w realizacji, zmiana zasad amortyzacji jest istotnym naruszeniem zasady zaufania obywateli do państwa.

Należy podkreślić, że odroczenie rozpoznania kosztu uzyskania przychodu do momentu sprzedaży nie jest rozwiązaniem dla podmiotów, inwestujących długoterminowo w lokale mieszkalne, nieplanujących ich sprzedaży.

Wbrew uzasadnieniu Projektu ustawy – osoby fizyczne inwestujące w mieszkania nie mogą zasadniczo skorzystać z ulgi mieszkaniowej przy sprzedaży – chyba, że ulokują uzyskane środki w lokal nabyty na własne potrzeby. Przy sprzedaży lokalu osoby takie rozpoznają zatem dochód na ogólnych zasadach –

pomniejszając koszt nabycia o dokonane odpisy amortyzacyjne. Amortyzacja nie jest zatem sposobem na unikanie opodatkowania.

Propozycja ta, jako niemająca uzasadnienia merytorycznego, powinna podlegać odrzuceniu w całości.

Ewentualnie powyższa zmiana nie powinna dotyczyć trwającej już amortyzacji i – co najwyżej – powinna odnosić się do nowych obiektów, które powstaną po wejściu w życie Ustawy. Pozbawienie możliwości amortyzacji przedsiębiorcę prowadzącego w takim obiekcie działalność gospodarczą może doprowadzić takiego przedsiębiorcę do upadłości, szczególnie w sytuacji gdy budowa danego obiektu została sfinansowana przy pomocy długu (np. kredyt hipoteczny).

Jednocześnie do rozważenia należy pozostawić możliwość doprecyzowania przepisów dotyczących tzw. indywidualnych stawek amortyzacji – tj. amortyzacji używanych środków trwałych.

To właśnie nadużywanie tej instytucji, zasadniczo przewidzianej dla zniszczonych środków trwałych, prowadzi naszym zdaniem do uzyskiwania nienależnych korzyści podatkowych.

Należy zmienić definicję „używanego środka trwałego” w taki sposób, aby nieruchomości były za taki środek trwałe uznawane wyłącznie, jeśli były użytkowane wcześniej przez przynajmniej 40 lat – zamiast obecnych 5 lat.

Proponowane brzmienie art. 22j ust. 3 pkt 1 ustawy PIT i art. 16j ust. 3 pkt 1 ustawy o CIT:

3. Środki trwałe, o których mowa w ust. 1 pkt 3, uznaje się za:

1) używane - jeżeli podatnik wykaże, że przed ich nabyciem były wykorzystywane przez podmiot inny niż podatnik co najmniej przez okres 40 lat, lub

6. Ulga dla klasy średniej

(art. 1 pkt 40 Ustawy)

W art. 26 ustawy o PIT proponowany jest przepis o treści: „Kwotę ulgi dla **pracowników lub podatników osiągających przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej**, o której mowa w ust. 1 pkt 2aa¹, oblicza się według wzoru:

- 1) $(A \times 6,68\% - 4566 \text{ zł}) \div 0,17$, dla A wynoszącego co najmniej 68 412 zł i nieprzekraczającego kwoty 102 588 zł,
- 2) $(A \times (-7,35\%) + 9829 \text{ zł}) \div 0,17$, dla A wyższego od 102 588 zł i nieprzekraczającego kwoty 133 692 zł

– w którym A oznacza sumę uzyskanych przez podatnika w roku podatkowym i podlegających opodatkowaniu zgodnie z art. 27 przychodów ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej i spółdzielczego stosunku pracy oraz uzyskanych w ciągu roku przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej pomniejszonych o koszty prowadzenia tej działalności z wyłączeniem z tych kosztów składek na ubezpieczenia społeczne, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2 lit. a i pkt 2a”.

¹ Ulga dla pracowników lub podatników osiągających przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej.

Nie jest jasne, czy ulga dotyczyć ma **tylko pracowników, czy również przedsiębiorców**, których przychody nie przekroczą 102.588 zł i 133.692 zł odpowiednio. Czy też ulga będzie przysługiwać, lecz tylko do przychodów nieprzekraczających powyższych kwot.

Nie jest ponadto jasne jak rozumieć pojęcie „**koszty prowadzenia tej działalności**”, gdyż jest to inne wyrażenie od „kosztów uzyskania przychodu”. Wydaje się, że „koszty prowadzenia tej działalności” to pojęcie szersze, gdyż takim kosztami są również koszty nieuznane przez ustawodawcę podatkowego za koszty uzyskania przychodu.

Nie jest jasne czy pracownik i przedsiębiorca, którzy uzyskają przychody w kwocie do 133.692 zł będą obliczać kwotę przysługującej im ulgi dwuetapowo – najpierw w odniesieniu do przychodów z przedziału pomiędzy 68.412 zł i 102.588 zł, a następnie w odniesieniu do przychodów z przedziału pomiędzy 102.588 zł i 133.692 zł.

Należałoby więc kwestie te doprecyzować. Obecnie proponowane zapisy są bardzo niejasne.

7. Brak możliwości odliczenia składki na ubezpieczenie zdrowotne

(art. 1 pkt 48 Ustawy)

Uchylenie art. 27b ustawy o PIT, poprzez pozbawienie podatników możliwości odliczenia składki zdrowotnej przy jednocześnie drastycznym jej podwyższeniu, stanowić może zagrożenie egzystencji przedsiębiorców, dla których minione dwa lata były szczególnie ciężkie ze względu na pandemię.

Przedsiębiorcy prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą, szczególnie w ramach rodzinnych firm, nie będą w stanie konkurować z podmiotami będącymi osobami prawnymi, szczególnie, że podmioty te nie tylko nie płacą składki zdrowotnej w ogóle ale płacą niższy podatek dochodowy (tj. 9%). Zmiana ta może przyczynić się do drastycznego osłabienia sektora firm rodzinnych.

Na dodatek po pandemii, a być może przed nową (czwartą) falą, kiedy ostatni czas był bardzo trudny dla przedsiębiorców, stanowić to będzie dodatkowy cios, który może skutkować zwolnieniami pracowników, na których utrzymania pracodawców może nie stać. **Tym samym proponowana zmiana uderzy nie tylko w przedsiębiorców, ale w ich pracowników.**

8. Zarząd na terytorium Polski

(art. 2 pkt 4 Ustawy)

Zgodnie z projektowanym przepisem art. 3 ust. 1a ustawy o CIT, podatnik będzie miał zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (ergo będzie musiał w Polsce płacić podatek), między innymi gdy na terytorium Polski są prowadzone w sposób zorganizowany i ciągły bieżące sprawy tego podatnika na podstawie w szczególności:

- 1) umowy, decyzji, orzeczenia sądu lub innego dokumentu regulujących założenie lub funkcjonowanie tego podatnika, lub
- 2) udzielonych pełnomocnictw, lub
- 3) powiązań w rozumieniu art. 11a ust. 1 pkt 5.

Posłużenie się przez ustawodawcę dwoma nieostrymi zwrotami: „między innymi” i „w szczególności” powoduje, iż powyższa norma będzie na tyle ogólna, pojemna i nieprecyzyjna, że niemożliwe będzie ustalenie jej faktycznego zakresu.

9. Wkład niepieniężny

(art. 2 pkt 12 lit. e Ustawy)

Zgodnie z projektowanym art. 12 ust. 4 pkt 25 lit. b ustawy o CIT, do przychodów nie będzie się zaliczać wartości aportu, jeżeli przedmiotem tego wkładu niepieniężnego do spółki albo spółdzielni jest przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część, oraz spółka lub spółdzielnia otrzymująca wkład przyjęła dla celów podatkowych składniki wchodzące w skład tego przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części w wartości wynikającej z ksiąg podatkowych podmiotu wnoszącego ten wkład.

W konsekwencji neutralność podatkowa takiej operacji będzie uzależniona od dostępu do ksiąg podmiotu wnoszącego aport. **Ujawnienie ksiąg drugiej stronie może rodzić trudności - choćby ze względu na różnego rodzaju tajemnice handlowe czy biznesowe.**

Wydaje się, że projektowany przepis nie zakazuje wykazania w księgach spółki otrzymującej aport wartości firmy, skoro wartość firmy nigdy nie była składnikiem majątkowym podmiotu wnoszącego aport. Warto tę kwestię doprecyzować.

10. Opodatkowanie „ukrytej dywidendy”

(art. 2 pkt 31 Ustawy - art. 16 ust. 1 pkt 15b oraz 1d-1e ustawy o CIT)

Instytucja „ukrytej dywidendy” jest nowym rozwiązaniem zaproponowanym po raz pierwszy w Projekcie ustawy. Należy ją ocenić, co do zasady, pozytywnie, jako zmianę utrudniającą unikanie opodatkowania faktycznej wypłaty zysku spółek.

Jednakże w naszej ocenie definicja „ukrytej dywidendy” jest stanowczo zbyt szeroka i nieprecyzyjna. Zostawia ona szerokie pole do interpretacji organom podatkowym, które mogą nadużywać tej instytucji do wykluczania z kosztów podatkowych całkowicie uzasadnionych wydatków podatników. Definicja „ukrytej dywidendy” składa się z trzech punktów (projektowany art. 16 ust. 1d ustawy o CIT) i obejmuje koszty:

- 1) których wysokość lub termin jest uzależniony od zysku podatnika,
- 2) których „racjonalnie działający podatnik” nie poniósłby lub mógłby ponieść niższe koszty
- 3) poniesione za prawo do korzystania z aktywów będących własnością świadczeniodawcy przed utworzeniem podatnika.

O ile pkt 1 nie budzi żadnych wątpliwości, o tyle już pkt 2 jest rażąco nieostry i otwiera pole do subiektywnych ocen.

W szczególności zupełnie **niezasadne i skrajnie niebezpieczne dla przedsiębiorców jest zawarcie w definicji sformułowania, iż „racjonalnie działający podatnik” „mógłby ponieść niższe koszty” porównywalnego świadczenia.** Oznacza to, że jeśli organy podatkowe uprawdopodobnią, że istniała

choćby potencjalna możliwość poniesienia kosztu w niższej wysokości – wyłączeniu z kosztów podatkowych będzie podlegać całość poniesionego kosztu, a nie tylko „nadwyżka” ponad cenę rynkową (jak to ma miejsce w przepisach o cenach transferowych). Przy czym, jako że nie określono jakichkolwiek limitów kwotowych, do zakwestionowania całości poniesionych kosztów wystarczy organowi podatkowemu stwierdzenie, że „racjonalny podatnik” mógłby ponieść ten sam koszt w wysokości choćby o 1 grosz niższej.

Należy podkreślić, że już teraz istnieje możliwość kwestionowania przez organy podatkowe wysokości ponoszonych na rzecz podmiotów powiązanych kosztów na podstawie przepisów o cenach transferowych (art. 11a-11t ustawy o CIT), w tym także zakwestionowania ich w całości w razie stwierdzenia, że racjonalny podatnik nie zawarłby danej transakcji (art. 11c ust. 4 ustawy o CIT). Nie ma zatem potrzeby, aby „dublować” te rozwiązania. Zwłaszcza, że przepisy o cenach transferowych są znacznie rozbudowane i obudowane orzecznictwem i praktyką międzynarodową, tymczasem proponowane przepisy o ukrytej dywidendzie są w naszej ocenie zdawkowe i niejasne.

Innym problemem z taką definicją „ukrytej dywidendy” jest fakt, że rozwiązanie to dubluje już istniejące przepisy o „cienkiej kapitalizacji” (art. 15c ustawy o CIT) oraz projektowane przepisy o opodatkowaniu przerzucanych dochodów (art. 24aa ustawy o CIT). Nie ma uzasadnienia, aby koszty objęte 19% podatkiem „u źródła” od przerzucanych dochodów jednocześnie były objęte drugą sankcją, w postaci wyłączenia z kosztów podatnika je ponoszącego.

Dlatego też zdaniem ZPF, przepis art. 16 ust. 1d pkt 2 należy zmodyfikować i po pierwsze – usunąć z niego sformułowanie odnoszące się do potencjalnie „niższego” kosztu, a po drugie – doprecyzować, że przepis ten nie obejmuje kosztów finansowania dłużnego (limitowanych na podstawie art. 15c) ani kosztów podlegających podatkowi od przerzucanych dochodów (art. 24aa ustawy o CIT).

Proponowane przez nas brzmienie art. 16 ust. 1d:

1d. Koszty, o których mowa w ust. 1 pkt 15b, stanowią ukrytą dywidendę, jeżeli:

- 1) wysokość tych kosztów lub termin ich poniesienia w jakikolwiek sposób są uzależnione od osiągnięcia zysku przez podatnika lub wysokości tego zysku lub*
- 2) racjonalnie działający podatnik nie poniósłby takich kosztów lub*
- 3) koszty te obejmują wynagrodzenie za prawo do korzystania z aktywów, które stanowiły własność lub współwłasność wspólnika (akcjonariusza) lub podmiotu powiązanego ze wspólnikiem (akcjonariuszem) przed utworzeniem podatnika.*

Proponowane brzmienie nowego art. 16 ust. 1f:

1f. Przepisu ust. 1 pkt 15b nie stosuje się do kosztów finansowania dłużnego, o których mowa w art. 15c oraz do kosztów uznanych za przerzucane dochody na podstawie art. 24aa ust. 2.

Alternatywnie, możliwe jest dodanie zastrzeżenia, iż wyłączone z kosztów jest wyłącznie nadwyżka poniesionego kosztu ponad jego wartość rynkową:

Proponowane alternatywne brzmienie art. 16 ust. 1d pkt 2:

„2) racjonalnie działający podatnik nie poniósłby takich kosztów lub mógłby ponieść niższe koszty w przypadku wykonania porównywalnego świadczenia przez podmiot niepowiązany w rozumieniu art. 11a ust. 1 pkt 3 z podatnikiem, przy czym przy określaniu wysokości tych kosztów przepisy art. 11c i art. 11d stosuje się odpowiednio, a za ukrytą dywidendę uważa się nadwyżkę tych kosztów ponad koszty, które mógłby ponieść racjonalnie działający podatnik, lub”

Niezależnie od powyższych kwestii, należy zwrócić uwagę na nieracjonalną „zerojedynkowość” nowych przepisów. Zgodnie bowiem z proponowanym art. 16 ust. 1e przepisów o ukrytej dywidendzie w odniesieniu do pkt 2 i 3 nie stosuje się, gdy suma tych kosztów jest w danym roku niższa od kwoty zysku brutto podatnika. Oznacza to, że dopóki koszty te są niższe lub równe zyskowi brutto – stanowią koszt bez ograniczeń, natomiast przekroczenie równowartości zysku brutto o 1 grosz powoduje, że nie są kosztami podatkowymi w całości. Takie rozwiązanie nie ma uzasadnienia i może być uznane za sprzeczne z Konstytucją (nieracjonalne różnicowanie sytuacji podatników).

Racjonalnym wydaje się przyjęcie rozwiązania, iż tylko nadwyżka tych kosztów ponad kwotę zysku brutto nie powinna stanowić kosztu podatkowego.

Proponowane brzmienie art. 16 ust. 1e ustawy o CIT:

*1e. Przepisów ust. 1d pkt 2 i 3 nie stosuje się do kwoty stanowiącej sumę poniesionych w roku podatkowym przez podatnika kosztów stanowiących ukrytą dywidendę na podstawie tych przepisów **nieprzekraczającej równowartości** kwoty zysku brutto w rozumieniu przepisów o rachunkowości, uzyskanego w roku obrotowym, w którym koszty te zostały uwzględnione w wyniku finansowym podatnika.*

11. Zmiany w Kodeksie Karnym Skarbowym

(art. 11 Ustawy)

Zgodnie z proponowanym brzmieniem art. 16a § 3 KKS, przepisów o niepodleganiu karze w przypadku złożenia prawnie skutecznej korekty deklaracji lub księgi nie będzie się stosować w przypadku, gdy przed złożeniem korekty zostało już wszczęte postępowanie przygotowawcze o przestępstwo lub wykroczenie skarbowe.

Należy ocenić ten przepis całkowicie negatywnie. Ideą przepisów wyłączających karalność w przypadku złożenia korekty deklaracji jest właśnie zachęta podatników to samodzielnej korekty popełnionych błędów – bez konieczności wszczynania postępowań ze strony organów.

W przypadku braku wyłączenia karalności logiczną konsekwencją będzie nieskładanie korekty przez podatników, którym bardziej będzie się opłacać „pójście w zaparte”. W rezultacie cel fiskalny zostanie tą zmianą osłabiony.

Warto zaznaczyć, że podatnik co do zasady nie jest informowany o wszczęciu postępowania przygotowawczego, nie jest więc w stanie ocenić, czy składana przez niego korekta faktycznie wywoła skutek abolicyjny, czy też nie.

Dlatego też, w naszej ocenie art. 16a § 3 KKS należy wykreślić i pozostawić w nim jedynie § 1 i 2.

Ponadto, w związku z wątpliwościami co do wpływu nowelizacji KKS wchodzącej w życie w dniu 5 października 2021 r. na skuteczność tzw. „czynnego żalu” złożonego przez ePUAP, pożądane byłoby, aby przy okazji niniejszej nowelizacji kwestia ta została doprecyzowana poprzez zawarcie w przepisie po słowach „na piśmie” sformułowania: „w postaci papierowej lub elektronicznej”.

12. Świadczenie usług doradczych

(art. 14 Ustawy)

Obecnie obowiązujące przepisy art. 113 ust. 13 pkt 2 lit. a i lit. b ustawy o VAT zakazują stosowania zwolnienia podmiotowego z VAT przez przedsiębiorców świadczących usługi doradcze. Zakaz ten nie wynika z unijnej dyrektywy VAT i nie ma jakiegokolwiek racjonalnego uzasadnienia.

W naszej ocenie, wyłączenie z zakresu zwolnienia podmiotowego z VAT drobnych przedsiębiorców świadczących usługi doradcze, w szczególności doradztwa prawnego stanowi niczym nieuzasadnioną dyskryminację tej grupy zawodowej. Zważywszy na fakt, że zwolnienie z VAT nie jest żadnym przywilejem podatkowym, a jedynie jest formą uproszczenia rozliczeń podatku (brak VAT należnego, ale i brak odliczenia VAT naliczonego) zasadnym jest usunięcie tego ograniczenia.

W przeciwnym razie, w kontekście podwyżki efektywnej stawki opodatkowania ryczałtowego usług doradczych (w związku z nieodliczalną składką zdrowotną uzależnioną od przychodu) – dojdzie do znacznego ograniczenia dostępu osób fizycznych, nieprowadzących działalności gospodarczej do usług doradztwa prawnego.

Wyłączenie tych usług ze zwolnienia uderza bowiem wyłącznie w klientów niebędących podatnikami VAT i nieodliczającymi VAT.

Co więcej, jeśli jakieś zagrożenia dla interesu Skarbu Państwa wiążą się z usługami doradczymi, to są nim właśnie fikcyjne faktury za doradztwo, z których VAT jest odliczany. Wprowadzenie zwolnienia podmiotowego pozwoli na ograniczenie tego zjawiska i ułatwi identyfikację tych przedsiębiorców, którzy biorą udział w procedurze wystawiania fikcyjnych faktur VAT. Doradcy świadczący faktyczne usługi wybiorą bowiem zwolnienie z VAT jako najprostsze i najbezpieczniejsze rozwiązanie.

Dlatego też zasadne jest wykreślenie z art. 113 ust. 13 pkt 2 lit. a i lit. b:

Art. 113.

13. Zwolnień, o których mowa w ust. 1 i 9, nie stosuje się do podatników:

2) świadczących usługi:

a) prawnicze,

b) w zakresie doradztwa, z wyjątkiem doradztwa rolniczego związanego z uprawą i hodowlą roślin oraz chowem i hodowlą zwierząt, a także związanego ze sporządzaniem planu zagospodarowania i modernizacji gospodarstwa rolnego,

13. Zmiana art. 81 ustawy z dnia 27 sierpnia listopada 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

(art. 15 Ustawy)

Podniesienie przedsiębiorcom podatku o 4,9% w czasie, gdy nie ustała jeszcze pandemia jest działaniem nieracjonalnym i szkodliwym. Proponowana zmiana uderzy przede wszystkim w rodzinne firmy, które po trudnym okresie spowodowanym pandemią, będą musiały zmagać się z kolejnym problemem w postaci zwiększonych obciążeń fiskalnych.

Podstawą ustalania składki zdrowotnej ma być w gruncie rzeczy dochód w rozumieniu przepisów podatkowych. W sytuacji gdy przychodem jest przychód należny (tj. faktycznie nie otrzymany), a kosztem podatkowym tylko wyselekcjonowane przez ustawodawcę wydatki, obowiązek płacenia składki zdrowotnej od takiej podstawy, która nie stanowi rzeczywistego dochodu przedsiębiorcy, jest działaniem nieracjonalnym.

Jakkolwiek samo podwyższenie podatków w formie składki jest działaniem szkodliwym należałoby podstawę naliczania składki ustalić jako dochód rzeczywisty. Przedsiębiorca, któremu nie zapłaci kontrahent, będzie musiał mimo tego wykazać dochód podatkowy i zapłacić zarówno podatek oraz składkę zdrowotną, mimo iż nie będzie dysponował na ten cel środkami bez jakiegokolwiek swojej winy.

14. Zmniejszenie limitu płatności gotówkowych

(art. 18 ust. 2 oraz art. 22 pkt 1 Ustawy)

Zmniejszenie limitu płatności gotówkowych do kwoty 8.000 zł oraz kwoty 20.000 zł w przypadku konsumentów, w ocenie ZPF, może spowodować przerzucenie ryzyka i ciężarów obsługi złych długów na przedsiębiorców.

Z uwagi na powyższe, proponujemy pozostawienie rozwiązań dotychczasowych.

15. Vacatio legis

(art. 89 Ustawy)

Przewiduje się, że zasadniczo projektowane zmiany wejdą w życie już z dniem 1 stycznia 2022 r.

Przed wszystkim ZPF pragnie podkreślić, że tak istotna zmiana prawa podatkowego, wpływająca zarówno na zdecydowaną większość obywateli, rynek pracy, jak i całą gospodarkę, nie powinna być procedowana w tak szybkim tempie. Z tego względu postulujemy odłożenie daty wejścia zmian w życie – **do dnia 1 stycznia 2023 r.**

Z uwagi na niezwykle istotny wpływ, jaki będą miały proponowane zmiany na funkcjonowanie polskiej gospodarki oraz zakres koniecznych prac dostosowawczych, w tym administracyjnych, prawnych, organizacyjnych, technologicznych po stronie przedsiębiorców, konieczne jest zapewnienie odpowiednio długiego okresu czasu pomiędzy ogłoszeniem przepisów, a ich wejściem w życie. Okres ten, dla wszystkich przepisów nie powinien być krótszy niż 12 miesięcy.

Propozycja, aby tak istotna znaczeniowo regulacja wchodziła w życie już z początkiem 2022 r. oznacza, że okres pomiędzy jej ogłoszeniem a wejściem w życie będzie wynosił około 1-2 miesięcy. Jest to sprzeczne z zasadami należytej legislacji oraz budzi wątpliwości w zakresie realizacji postulatu pewności prawa.

Wskazać również należy, iż wejście w życie regulacji, która tak głęboko ingeruje w zasady prowadzenia działalności gospodarczej, stanowi także naruszenie stabilności finansowej przedsiębiorców i ochrony praw nabytych.

Oceniamy, że minimalny okres na wejście w życie wszystkich rozwiązań zaproponowanych w Ustawie powinien wynieść 12 miesięcy. Każda bowiem zmiana pociąga za sobą konieczność poczynienia znacznych nakładów operacyjnych związanych z wdrożeniem do praktyki biznesowej, w tym konieczności poniesienia istotnych kosztów.

Postulowany powyżej termin jest tym samym niezbędny, żeby podatnicy, w szczególności przedsiębiorcy, mogli się do projektowanych zmian rzetelnie przygotować.

Reasumując, wskazane powyżej zmiany, w ocenie ZPF, skutkować będą istotnym wzrostem kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, niezależnie od jej formy prawnej, a więc skierowane są przeciwko najbardziej innowacyjnej i produktywnej grupie społecznej. Zmniejszona dochodowość przedsiębiorstw skutkować będzie przy tym ograniczeniem wydatków na inwestycje i tworzenia nowych miejsc pracy. Jest to szczególnie niepokojące w dobie wychodzenia z pandemii i powrotu do normalności gospodarczej.

Uważamy, że zmiany podatkowe i prawne powinny sprzyjać rozwojowi przedsiębiorczości oraz wspierać działalność samorządów. Proponowane rozwiązania nie spełniają tych wymogów, dlatego też wyrażamy nasz sprzeciw wobec planów ich wprowadzenia.

Dodatkowo pragniemy postulować wprowadzenie do Ustawy rozwiązań, które usprawnią gospodarkę oraz przyspieszą obieg pieniądza, w szczególności:

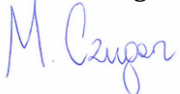
- 1)** umożliwienie bankom szybszej sprzedaży wierzytelności z perspektywy podatku CIT - szybsze rozpoznanie wierzytelności straconych i szybsza sprzedaż wierzytelności, skutkować będą osiągnięciem wyższych cen zbycia, a tym samym lepszym dokapitalizowaniem banków, co przełoży się bezpośrednio na zwiększoną ilość pieniądza w gospodarce na akcję kredytową;
- 2)** zwolnienie z podatku bankowego kredytów udzielonych po dniu 15 marca 2020 r. i zaliczenia do kosztu uzyskania przychodów rezerw i odpisów utworzonych na kredyty udzielone po tym terminie - akcja kredytowa, związana z przełamaniem problemów koronawirusowych wśród przedsiębiorstw, powinna być zwolniona z podatku bankowego;

- 3) zapewnienie instytucjom pożyczkowym możliwości rozpoznawania w kosztach podatkowych nieściągalnych wierzytelności - należy zauważyć, że w większości państw Unii Europejskiej instytucje pożyczkowe są uprawnione do zaliczania do kosztów podatkowych rezerw celowych/odpisów aktualizujących wartość wierzytelności pożyczkowych oraz do zaliczania do kosztów podatkowych lub uwzględniania w inny sposób w wyniku podatkowym odpisanych jako nieściągalne wierzytelności pożyczkowych.

Licząc na uwzględnienie zaprezentowanych powyżej postulatów oraz zapewniając o dyspozycyjności ekspertów ZPF dla Pana Przewodniczącego oraz pozostałych Członków Wysokiej Komisji w przypadku potrzeby jakichkolwiek wyjaśnień lub uzupełnień w przedmiotowej sprawie, pozdrawiam i pozostaję

z wyrazami szacunku,

Marcin Czugan

Prezes Zarządu